

3. Travniki so se vsled suše popolnoma posušili in bi ne mogli dati več potrebnih krmil, ako bi se prepuščali sami sebi. Vlada naj po znižanih cenah da kmetu na razpolago potrebna semena za travnike in umetna gnojila.

Da se torej obvarujemo pred grozečo nesrečo lakote, je dolžnost države, da izvrši zgoraj označene predloge ter da stori vse, da se kmetijski stan kot edina opora države ohrani krepak. Saj je kmetijski stan vir, iz katerega črpajo mesta, in če se ta vir posuši, bi bila s tem prizadeta in uničena vsa država.

C. kr. vlada se poziva, da ukrene čimprej vse potrebno za okrepitev kmečkoga stanu. Ta predlog se naj brez prvega čitanja odkaze in izroči gospodarskemu odseku.

Naši poslanci so stavili v državnem zboru še več važnih gospodarskih predlogov in interpelacij. Poslanec Roškar s tovariši je zahteval v svoji interpelaciji, naj se kmetom, ki so trpeli škodo po uimih, podeli podpora, odpišejo se jim davki in preskrbijo živila. Poljski pridelki se naj pošteno in vestno, a ne po stari navadi samo površno prečenijo, da kmet ne bo oškodovan. Poslanec dr. Verstovšek je stavil predlog zavoljo škode, povzročene vsled povodnji v Bistriški dolini v slovenje-raškem okraju; nadalje, da se popravi most med Muto in Vuzenico; predlagal je tudi, naj država z deželo sezida cesto, katero je neurje razdrlo lansko leto med Muto in Soboto. Interpeliral je tudi notranjega ministra radi čudnih razmer pri namestnji v Gradcu in raznih okrajnih glavarstvih. Pritožil se je zlasti radi tega, ker ne rešujejo uradi raznih važnih vlog; nadalje je interpeliral ministra za ljudsko prehrano radi pokvarjenih živil na Štajerskem. Namestništvo je namreč dobilo dva vagona fižola in dva vagona graha z Ogrskega; vlačili pa so jih po železnicah tako dolgo, da se je pokvarilo vse skupaj. Poslanec Brenčič interpelira domobranskega ministra radi oprostitev mladih ljudi po trgih in mestih Spodnjega Štajerija. Zahteval je, naj se kmete v isti meri oprošča, kakor mešane lrgovre, agente in prekupce ter gledališke igralce.

Dne 4. julija so naši poslanci dr. Korosec, dr. Jankovič, Roškar, Pišek, Brenčič in drugi posredovali pri vodji poljedelskega ministrstva ter so se tam pritežili radi organizacije rekviriranja in oddaje sena, zavoljo organizacij cen za kmetijske pridelke, nasilnega postopanja pri rekviziciji mleka in drugih živil, radi surovega postopanja nekaterih uradnikov napram kmetom in zavoljo se mnogo drugih važnih zadev. Poslanci so dobili povsem zadovoljiv odgovor.

V seji dne 6. julija je poslanec Brenčič najprej slovensko potem pa nemško opisoval, kako težko prenašajo slovenski kmetje grozote triletne

vojske in kako vsi ječimo pod težo pomanjkanja. Govornik je ostro bičal način, kako se rekvirirajo razni kmetijski pridelki in živina, opisoval je, da so za ta rekviriranja nastavljeni večinoma sami večinoma kmetu neprijazni ljudje. Pri vseh teh ljudeh je edina strokovna sposobnost ta, da so nemškutarji in nemško-nacionalnega mišljenja. Poslanec je naštel še celo vrsto pritožb o neprimerem postopanju s kmetiskim prebivalstvom. Za svoja izvajanja je žel opravičeno zahvalo.

Naše žrtve za domovino.

Iz Št. Janza na Dravskem polju se nam piše, da je dne 10. junija daroval svoje mlado življenje na oltar domovine 23letni Avgust Kürbus. Boril se je na italijanskem bojišču. Bil je zaveden mladenič. Kot kmetijski sin je bil zelo delaven.

Z bojišča je došla žalostna vest, da je padel dne 26. maja na soški fronti v boju za cesarja in domovino desentnik in posestniški sin Karel Šlamberger iz Pobrežja pri Mariboru v starosti 22 let. Zadel ga je sovražna granata. Padli junak je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno. Bil je pri vseh zelo priljubljen, kar spričuje pismo stotniškega poveljnika, katerega je pisal staršem. Padli junak je bil tih, miroljuben in pobožen mladenič. Spavaj mirno v slovenski zemlji, na svidenje nad zvezdami!

Dne 28. junija zjutraj je na goriškem bojišču padel praporščak Ivan Umek, iz Pišec, brat č. g. Mihaela Umek, vojnega kurata v Mariboru. Iz pisma, ki ga je pisal praporščak Babusek, je razvidno, da je zadel drobec ročne granate Umeka v trenotku, ko je na čelu svojega voja napadal. Zadet je bil v pljuča in čeljust. Rana ni bila nevarna. Na obvezovališču je kazal še precej moči, a kmalu nato so začele pojemat in mirno je izdahnil svojo dušo. Padli junak je bil pri moštvu in častnikih zelo priljubljen. Pred vojsko je bil znanen član sešestdeset letnega gimnazija. Umekovi rodbini naše občine sožalje!

Italijanska knjiga Št. Janza piše, da zopet se je zopet za eno število pomagal. Grozovita vojska je zahtevala zopet mlado žrtvo. Jakob Šoster prostovoljni strelec, 2. stotnije, 4. bataljona, je padel na italijanskem bojišču, blizu Sv. Ivana, dne 26. maja. Laška granata mu je priletela v glavo in mu jo odtrgala. Dve uri pred smrtjo je rekel piscu teh vrstic: Jaz ne bom živ ven prišel. — Lovro Kos.

Poroča se nam, da je po noči dne 12. aprila t. l. na laškem bojišču padel junaške smrti Martin Lah, doma iz Slapinec pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Bil je vrl. izobražen fant, star 19 let,

kruti so pa utrjeni posedli po snegu. Marsikateri se je preselil ono noč v gotovo toplejše prostore družega sveta. Mnogim so zmrznile noge, da bodo celo življenje berači. Da, zares žalosten je bil družega jutra pogled na nas, ko nas je obsnila meglena zimska zora in je bil vsakdo prepričan: če mi je prizanesel smrtni angel nocoj, me gotovo objame prihodnja noč. Zjutraj smo se lažje ogreli, ker se je v jutranji megli vsaj nekoliko videlo in smo lahko zakurili ognje. Čepeli smo v snegu in budali nemo molče v plamene ves drugi dan do večera. Ko se je začelo v onih hribih v drugič večeriti, je sklenil naš brigadir nastaniti svojo brigado v bližnji vasi, sicer bi mu pobrila na smrt druga noč na prostem še tako jekleno utrjeno vojaštvo. Kako uro hoda s hriba navzdol preko grabe in malo navzgor v drugi manjši hrib se razteza po grebenu dolga slovaška vas. Čistohrb po imenu. Po tem izvanredno na dolgo razpotegnjenem selu smo se porazlezi, vsak si je poiskal kak kotiček, da bi si pogrel vsled mraza utrple ude

(Dalje prihodnjé.)

„Ovratnica“ Matere Božje.

K nekemu misijonarju v Afriki pride nekoč star zamorski glavar, želeč z njim govoriti o neki zelo važni zadevi. Duhovnik ga ljubeznjivo sprejme in razvije se med njima sledeči pogovor.

»No prijatelj, kaj te je privedlo danes k meni?»

»Želim neko reč, a se ne znam izraziti, je ne znam imenovati.«

»Čemu jo rabiš?»

»Imel bi jo rad okrog vratu.«

»Želiš torej križca?»

»Ne.«

»Varstva zoper kače?« (Svetinjico sv. Benedikta.)

»Ne.«

»Devico Marijo?« (Čudodelno svetinjo)

»Tudi ne.«

»Torej kaj hočeš? Morda rožni venec?«

»Ne.«

»Tedaj pa ne uganem, ljubi mož.«

»Pač, pač, dobro poznate ono reč, ki jo pogosto dajete kristjanom, je na obe strani...«

»Še vedno te ne razumem.«

»Je pač tak — tako — taka le ovratnica Matere Božje.«

Sedaj šele se je misijonarju razsvetilo. Dal je dobremu zamorcu skapulir Naše ljube Gospe Karmelske, ker tega je mož tako srčno želel.

Kakor ta glavar, prosi večina krščanskih zamorcev svoje misijonarje Marijinega skapulirja, želeč ga nositi v zaupanju in ljubezni do svoje nebeške Matere. In kako težko de misijonarju, da ne more vsem ustreči, kajti kje vzeti toliko skapulirjev?

Ne bi li hotel kedo blagih čitateljev ali čitateljic z nabavo skapulirjev pospeševati češčenje Matere Božje med zamorci? Kdor želi napraviti vsaj 50 skapulirjev, naj piše družbi sv. Petra Klaverja za afrik. misijone v Ljubljani. Pred skofijo št. 8, nakar mu ista pošlje na platno tiskane podobice Karmelske Matere Božje in ob enem prevzame pošiljatev skapulirjev afrikanskim misijonarjem.

mirnega značaja ter ud tukajšnje mlad. Marijine družbe.

Razne politične vesti.

V seji državne zbornice v sredo in v petek preteklega tedna se je vršila razprava glede odprave izjemnih sodišč za nevojaško prebivalstvo in da se zopet uvedejo porotna sodišča. Zbornica je enoglasno sprejela predlogo, da se cesarske naredbe z odpravi porotnih sodišč in o podrejenju nevojaškega prebivalstva pod vojaška sodišča ne potrdijo. Vlada je že izdala naredbo, da so zopet upostavljena porotna sodišča in da se razveljavljajo odredbe, po katerih so povsod vojaška sodišča sodila nevojaško prebivalstvo. Ker v četrtek ni bilo zbornične seje, je zborovalo več odsekov, kot justični, ustavni, finančni, poljedelski, proračunski in odseki za socialno zavarovanje, za državne uslužbenice, katerim se naj zvišajo draginjske doklade in odsek za ljudsko prehrano. V ustavnem odseku se je vršila razprava v preustroju avstrijske ustave. V ta namen bi se naj ustvaril državni svet, ki bi bil sestavljen iz 20—25 članov in bi sestojal iz politikov, članov obeh zbornic, zastopnikov znanosti, industrije in kmetijstva. Nemci, pa tudi Slovani se izrekajo večinoma zoper ustanovitev državnega sveta. V petkovi seji se je tudi vršila razprava o ljudski prehrani. V tej seji je med drugimi tudi govoril minister za ljudsko prehrano pl. Höfer, ki je naglašal, da je bila vsled nepovoljne lanske letine prehrana prebivalstva zelo otežkočena. Vlada si bo po možnosti prizadevala, da kolikor le mogoče omeji, oziroma zmanjša rekviriranje klavne živine. V tej seji je izmed slovenskih poslancev govoril poslanec Brenčič. V torškovi seji, dne 10. julija se je pa zbornica bavila s takozvanim pooblastilnim zakonom, ali s pooblastenjem na vladne odredbe na gospodarskem polju za časa vojske. V ti seji je obširno in prav lepo govoril vodja poljedelskega ministrstva vitez Ertl, ki je prav hvaleh kmetijski stan, rekod: »Za tretje leto se kmetijski stan trudi, da npr. s svojim delom omogoči vstrajanje. Vedno težavnije je državnim zemljo plodovito. Vedno trše je delo onih, ki so ostali doma, ki imajo svojce na bojišču, delo žen, otrok in starčkov; njih delo je občudovanja vredno. Človek bi pokleknil, če tolikokrat sliši, kar v tej dobi, v tem trdem času storijo naše vrle kmetijske žene s trdim delom, s požrtvovalnostjo in z odvedjo. Kljub vsem težkočam, kljub sovražnemu, ki prihaja ali od nevedne ali zlobne strani, vstrajajo tam zunaj kmetje in izpolnjujejo svojo dolžnost napram državi in domovini. Te sadove dela, ki se jih često označuje kot vojne dobičke, to razbremenjevanje zemljiških knjig poznamo v poljedelskem ministrstvu in vemo prav dobro, da so to dobički za odplačevanje dolgov, da to niso sadovi, ki zorijo na drevju, ampak da se s tem oddaje glavica sama, da se mora žrtvovati imetje samo ter da bomo morali po vojski storiti vse potrebno, da ne bo zopet vse polno novih vknjiževanj. Zbornica je z večino glasov sprejela zakonsko predlogo. Ob koncu seje je poslanec dr. Benkovič stavil predlog zaradi škode, katero je potres povzročil v brežiškem okraju.

V Avstriji stojimo skorogotovo pred velikimi političnimi spremembami. Vedno bolj se množijo glasovi, da se delajo načrti za samoupravo narodov. Imamo opravičeno upanje, da bo tudi nam Jugoslovanom kmalu izšlo solnce svobode in enakopravnosti.

Hrvatski sabor se sestane danes, dne 12. julija. V razpravo pride finančna nagodba z Ogrsko in predlog pravašev za uvedbo splošne, enake in tajne volilne pravice.

V Nemčiji se pripravlja velik notranji preobrat. Dosedaj Nemčija se ni imela vlade, ki bi bila sestavljena iz večine državnega zbora, temveč cesar je imenoval državnega kancelarja, ki je bil gospodar v vseh ministrstvih, kjer so mu bili kot pomagači podrejeni razni državni tajniki. V tem oziru je Nemčija daleč zaostala za evropskimi državami ter je bila precej podobna Rusiji. Sedaj pa je demokratični val, ki gre skozi Evropo, zgrabil tudi nemški parlament. Katoliški centum se je zvezal s socialnimi demokrati in z liberalci v politično zvezo, ki zahteva parlamentarno vlado, splošno in enako volilno pravico za Prusijo in ob-

enem tudi, da se vlada izjavi za takozvani odpovedni mir, to je za mir brez zemeljskih pridobitev in brez odškodnin. Dosedaj se politični položaj v Nemčiji še ni razjasnil. Če ostane zveza centroma s socialisti in liberalci trdna, bo zmaga in s tem bo odstranjena vodilna ovira na poti do miru.

Kitajska je bila zopet in sicer le malo časa cesarstvo. Cesar Hum-Tung se je moral te dni odpovedati prestolu, ker se je večina države dvignila proti njemu in je zahtevala ljudovlado. Cesarju sovražna armada je zasedla glavno mesto Peking. Sedaj je Kitajska zopet ljudovlada.

Na bojiščih

Od 2. do 6. julija je bil na ruski fronti odmor. Dne 6. julija pa se je bitka razvnela do skrajne sile. Ruska armada se je navalila z ogromno silo — do 400.000 mož — na naše postojanke južno od Dnjestra, t. j. pri mestu Stanislav. Severozahodno od Stanislava je od 6. do 8. julija divjala silna bitka. Rusom, ki so bili v ogromni premoči, se je posrečilo, da so ob železnici, ki vodi iz Stanislava v mesto Kaluš, prodrli v širini 15 km 12 km naprej. Naši so si poiskali ugodnejše postojanke onstran reke Lukve (ki se pri Haliču izliva v Dnjestr). Naše črte Rusi niso mogli prebiti, ker so jim junaške hrvaške čete se pravočasno zastavile pot. Rusi so imeli ogromne izgube. V našem ognju so bile, kakor pravi poročilo iz vojno-tiskovnega stana, uničene štiri ruske divije. Bitka se še nadaljuje. Boj se je raztegnil tudi na ozemlje južno od Stanislava, kjer skušajo Rusi pri prelazu Jablonica udreti na Ogrsko. Hudi boji so bili tudi v južnem kotu Bukovine, kjer pa so naši Ruse pri Kirlibabi potisnili nekoliko nazaj. Vzhodno od Lvova, t. j. med mestom Brzezany in Zborov, se sicer boji nadaljuje, a položaj se ni spremenil.

Na rumunskem bojišču so se armade začele živahneje gibati. Od izliva Sereta v Donavo do moldavskega gorovja je otvorila sovražna artilerija močan artilerijski ogenj. V moldavskem gorovju spopadi infanterije.

Na italijanski fronti nič posebnega. Tudi na drugih bojiščih nobenih sprememb.

Tedenske novice.

Mirovno romanje na Velehrad. K svetovnoznanelemu svetišču Velehrad na Moravskem je na praznik sv. Cirila in Metoda poromalo nad 30.000 vernih Čehov iz Moravskega in Češkega, da izprosijo od Boga skorajšnji in tolažljivi mir. Katoliško-narodni poslanci Stojan, Šramek, Šamalik, Voloušek in Navratil so v svojih nagovorih na vernike povdarjali, kako vneto se naš sv. Oče Benedikt XV. in cesar Karel I. trudita za mir. Cesarju se je poslala udanostna brzojavka, v kateri se mu izraza zahvala za njegovo mirovno stremljenje in se ga prosi, naj deluje na to, da se doseže za našo domovino čimprej ljubi mir.

Duhovniška vest. Župnijo Zavrč dobi vlč. g. Anton Podvinski, župnik na Remšniku.

Duhovniški zaslužni križec II. razreda na belo-rdečem traku je dobil vlč. g. Peter Štefan, profesor I. razreda na vojaški višji realki v Mariboru. Čestitamo!

Odklikovan slovenski vojni kurat. Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belo-rdečem traku z meči je dobil vojni kurat 26. strel. p. Ivan Bogovič pri prost. strel. bat. Maribor st. IV. Čestitamo!

Kurat v mariborski kaznilnici. Vodja pravosodnega ministrstva je prestavil kurata moške kaznilnice v Gradiški g. Franca Tomsig (začasno v Gradcu) v moško kaznilnico v Maribor.

Čehoslovska brigada pri Zborovu. Češka Zveza avstrijskega državnega zbora je dobila dne 6. julija od uradne strani poročilo, da čehoslovska brigada, o kateri so izza bitke pri Zborovu, dne 1. julija nemški listi toliko in s takim zabavljanjem in zgražanjem poročali, ni sestavljena iz Čehov, ki so se prej vojskovali na avstrijski strani, pa potem prešli k sovražniku ali pa so v ruskem vjetništvu, marveč iz Čehov in Slovakov, kateri so že pred vojsko stalno prebivali v Rusiji in so si tam pridobili rusko državljanstvo.

Pomiloščenja. Po cesarjevi milosti je bilo zadnji teden izpuščenih iz ječ več tisoč političnih

kaznjencev vseh avstrijskih narodnosti. Med izpuščenimi je tudi slovenski poslanec Grafenauer, kateri je dospel dne 6. julija v državni zbor, kjer so ga slovanski poslanci prav pristržno sprejeli. Sedaj je tudi prišlo na dan, zakaj je bil Grafenauer obsojen. Nek krčmar je trdil, da je Grafenauer nekega dne izjavil, da je Rusija velika država in da ima več zita kot mi. Neko žensko, ki je hotela plačati sv. mašo za padlim bratom, je tolažil s tem, da ji je rekel: Matevž (brat) ni mrtev, bil je razborit človek, sam je šel na ono stran in bi bil neumen, če bi zopet semkaj prišel, tam je boljši nego tukaj zemlja in dol. Grafenauerju se je tudi očitalo, da je rekel, da ni nič hudega, ako je kako dekletu preprijazno z Rusom. Celo nemški listi se čudijo, kako ga je moglo vojaško sodišče radi takih besed obsoditi na pet let ječe. Tudi vsi drugi zaprti poslanci so že, oziroma bodo izpuščeni. Med pomiloščenimi je tudi veliko število Nemcev. Radi tega je čudno, kako so mogli nemški nacionalci radi pomiloščenja Slovanov zagnati tak krik in vik. V svojem zagriženem sovraštvu proti Slovanom bi ti ljudje najbrže radi videli, da bi se nemške obsojence izpuščilo, Slovanov pa še več vtaknilo v ječe. Saj je eden izmed nemških radikalcev v državnem zboru zaklical: »Še premalo je bilo obešenih.« »Štajerc« je istega mišljenja ter je Grafenauerja kar pristeval med veleizdajalce ter mu je že okoli vratu metel vešalsko vrv. Sedaj se je pa povzpelo nekoliko nad vislice ter je o priliki pomiloščenja zapisal velikodušne besede: »Tudi mi jim odpustimo, ako bodo z nami delovali.« Taka velikodušnost ljudi z rabeljskim mišljenjem je neumestna, ker je hinavska, in zato jo odklanja vsak poštenjak. Odkloniti pa jo mora tudi »zategadelj«, ker je pogoj ki ga »Štajerc« zahteva: »Ako bodo z nami delovali, neizpolnjiv za vsakogar, ki ljubi svoj narod, pa tudi ljubi pravico, čast in poštenje.

Cesar odklikoval slovenskega junaka. Iz Št. Lovrenca pod Prožinom pri Celju se nam piše: Naš vrli občan Avgust Žohar, sedaj četovodja pri topničarskem polku št. 22, stoji že od začetka laške vojne na bojni polju. Za zasluge je bil odklikovan dne 16. maja s srebrno svetinjo 2. razreda. Dne 10., 18. in 19. junija je napadal Lah zopet našo bojno črto pri Asiagu. V najhujšem sovražnem ognju in napadu, ko je primanjkovalo častnikov, je prevzel Žohar poveljstvo dveh topov in dasiravno so sovražne krogle padale pred njim in za njim, je vodil ogenj naših topov hladnokrvno tako dolgo, da se je moral sovražnik zopet umakniti. Za zasluge je bil zopet odklikovan s srebrno svetinjo 1. razreda, katero mu je presvtili cesar Karel sam pripel lastnorodno dne 26. junija na prsa.

Celjska gimnazija. Na tukajšnji višji gimnaziji je napravilo letos 5 osmošolcev (3 Slovenci in 2 Nemca) in ena hospitantinja zrelostni izpit, ki se je vršil dne 30. junija, in sicer so napravili: Bergmann Maks (Celje), Kolman Vincenc (Št. Vid na Planini), Leber Ivan (Dramlje), Mak Ivan (Celje), Wundsam Faust (Celje) in Burgstaller Ada (Trst). — Med šolskim letom je napravilo maturo 11 gg. abiturientov-Slovencev, ki so morali odriniti k vojakom.

Gospodarske novice.

Koliko sena se sme porabiti za domačo živino. Cesar-ka namestnija je odredila, da se sme za živino porabiti na dan za čas paše: za veliko živino 4 kg, za mlado do 2 let, ovce in koze 1 kg, za konje 5 kg; pri popolni suhi krmi pa za veliko živino in konje 10 kg, za mlado živino, ter ovce in koze 3 kg sena in slame, in sicer mešanice, ki je sestavljena iz treh četrtink sena in ene četrtinke slame. Za steljo je namestnija odredila, da se sme porabiti za veliko živino 3 kg, za mlado do dveh let 2 kg, za ovce, koze in svinje 1 kg, za konje pri kmetu 2 kg, za druge konje 1 kg. Ta naredba je zelo čudna in sveleči, da naši uradniki se do danes ne poznajo položaja in potreb na kmetih. Prvič so predpisane množine sena in slame daleč premajhne, drugič kmet itak sam skrbno varčuje z zalogami, da bo shajal čez zimo, in tretjič nima na kmetih nihče časa, da bi mogel krmo sproti tehtati. Priporočali bi namestniji, naj raje pravočasno skrbi, da se ne bo od kmeta zopet zahtevali več sena, kakor ga ima, in da se rekvirirano seno ne bo pokvarilo. Ob enem bi naj višji politični uradniki raje poskrbeli, da bi vojaški poveljniki

bolj dajali kmetom, kmetским sinovom in viničarjem dopust, da bi mogli travnike pokositi in spraviti seno in slamo pod streho. Mnogo kmetских travnikov je še nepokošenih samo radi pomanjkanja delavskih moči, a na dopust se mnogi črno-vojniki kljub opetovanim odredbam višjih vojaških oblasti ne pustijo.

Domobranski minister o žetvenih dopustih. Podmaršal Czapp je v soboto glede dopustov za žetev izjavil, da se vojna uprava zaveda velike važnosti teh dopustov. Enostavna prošnja pri raportu zadostuje. Poleg daljših dopustov se dajejo tudi krajši. V prvi vrsti imajo pravico do dopustov oni vojaki, ki še sploh niso bili na dopustu, oziroma ki so najdalje v vojni; med njimi zopet predvsem družinski očetje, potem sinovi vdov in onemoglih staršev, konečno 45letni in starejši vojaki, če več kot leto dni služijo v območju armade. Ako dopuščajo položaj, je dajati tudi vojakom v bojni črti poljedelske dopuste. Pri vseh četah, ki se nahajajo na fronti, smejo komandanti poslati 10% na dopust, pri etapnih četah še več. Vojne oblasti so organizirale sedaj tudi posebne žetvene marškompanije. To so čete, ki so sicer pripravljene za odhod na bojišče, ki pa se jih, dokler niso na fronti nujno potrebe, pošilja v kraj, da pomagajo na polju. Minister je konečno poudarjal, da je treba v žetvenem času vsakega vojaka, ki ni neobhodno potreben, poslati na dele domov.

Tatvina na polju se neverjetno množijo. Ljudje po noči kradejo sedaj posebno požeti ječmen v snopih ali pa režejo klasje. Zlasti okrog Maribora se je pripetilo že nešteto takih slučajev, ki so deloma naznanjeni sodniji; vsega pa ljudje niti ne ovadijo, ker se bojijo potov k oblastvom. Resno bo treba misliti na to, da se tatvine na polju preprečijo. Oškodovancem svetujemo, naj vsak tak slučaj naznanijo orožništvu in tudi žetvenemu komisarju, da se bodo te tatvine upoštevale pri bodočem rekviriranju zita!

Cene za rekvirirano zito. Ker se za letošnje zito niso določene najvišje cene, bo žitnoprometni zavod plačeval oddano zito po lanskih cenah. Ker bodo cene za letošnje zito višje kot lansko leto, se bo pozneje razlika med cenami vsakemu povrnila.

Cene za zgodnji krompir. C. kr. osrednja komisija za presojevanje cen je z veljavnostjo od 16. t. m. dalje določila ceno, po kateri naj se ravnajo avstrijski pridelovalci pri prodaji zdravega, primerne suhega, neprstenelega zgodnjega krompirja letošnjega pridelka brez poganjkov, in sicer za rožičasti krompir na 60 K za ostale vrste pa na 30 K za metrski stot (100 kg). Od omenjenega dne dalje ne velja več 13. junija t. l. določena cena 46 K.

Račun za ajdo. Kmet iz Kamnice pri Mariboru nam poroča: Lansko leto sem kupil semenске ajde za 30 K. Oraču sem dal 30 K, zanjice so me stale 14 K. Terej so me stali 3 merniki ajde, katere sem pridelal, v denarju 74 K. Moje delo se niti ni vračunjeno. Za rekvirirano ajdo (40 kg) sem dobil 11 K, ostalo mi je je približno dva mernika, katero sem dal na mlin, ker mi je drugih živil primanjkovalo. Obljubilo se mi je, da bom za oddanih 40 kg ajde dobil potrebno seme nazaj. A dobil nisem nič, tako da leži sedaj moja njiva v neposredni mariborski okolici neobsejana.

Mlatilnice. Občinski žetveni komisariji so dobili naročilo, da morajo okrajnemu žetvenemu komisarju poročati, koliko mlatilnic in kake vrste ter koliko vitljev je v občini. Ako primanjkuje mlatilnic, naj žetveni komisariji takoj vložijo prošnjo, da okrajni žetveni komisar preskrbi pri vladi potrebno število mlatilnic. Vlada bo baje za take občine preskrbela mlatilnice.

Sladkor za vkuhanje sadja. Glavarstva so dobila večje množine kristalnega sladkorja za vkuhanje sadja. Mariborsko glavarstvo je dobilo n. pr. 3 vagone takega sladkorja, ki se že razdeljuje. Prošnje se morajo poslati po občini na glavarstvo (prehranjevalni oddelek). V prošnji se mora navesti koliko sadja namerava prošnjnik vkuhati, koliko kilogramov sladkorja bo rabil v to svrhu, koliko sadnega drevja ima, oziroma kje bo dobil sadje za vkuhanje. Občina mora potrditi resničnost teh podatkov. Za mariborski okraj je prehranjevalni oddelek okrajnega glavarstva v Edmund-Schmidovi ulici št. 8, II. nadstropje, za mesto Maribor pa v hiši Rotovski trg št. 6. Čudimo se le, da se je za mesto Maribor odkazalo celo toliko sladkorja kot za ves mariborski politični okraj. Vsak otrok lahko preračuni, da ima cel